

Волинський національний університет
імені Лесі Українки

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**ТРЕТІЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ В УКРАЇНІ:
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ
ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ ВІЙНИ**

27 червня – 7 серпня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 378«364»(477)(063)
Т66

Члени організаційного комітету:

Ярош Ярослав Богданович – доктор політичних наук, доцент, декан факультету історії, політології та національної безпеки Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Балабуха Наталія Вікторівна – начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Долинна Олена Миколаївна – завідувач відділу аспірантури та докторантури Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

Філіпович Мирослава Богданівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки, вчений секретар спеціалізованої вченої ради, голова Волинського обласного відділення Центру українсько-європейського наукового співробітництва;

Ковсник Лариса Олексіївна – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри історії та політичної теорії, завідувач відділу аспірантури і докторантури Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

Новодранова Наталія Олександрівна – тренер, провідний інженер-програміст інформаційно-комп'ютерного комплексу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 27 червня – 7 серпня 2022. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 516 с.

ISBN 978-617-554-032-9

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Третій рівень освіти в Україні: особливості підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів у сучасних умовах війни» (27 червня – 7 серпня 2022 року).

УДК 378«364»(477)(063)

© Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2022

© Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2022

ISBN 978-617-554-032-9

Використання цифрових інструментів для змішаного навчання Новікова І.П.	277
Особливості методики викладання для підготовки кадрів третього освітнього рівня у воєнний період Одинець О.А.	281
Some aspects of developing critical thinking for PhD students via academic English course Опуг М.В., Dobrovolska S.R., Panchyshyn S.B.	284
Пріоритетні напрямки підготовки майбутніх учителів початкових класів Остапівська І.І.	288
Особливості розвитку екологічної свідомості наукових та науково-педагогічних кадрів у військових умовах Отиц Д.Д.	290
Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні у сучасних умовах війни Панченко В.В.	292
Academic spoken English proficiency for doctoral students' research work in Economics Panchyshyn S.B., Dobrovolska S.R., Опуг М.В.	296
Medical biology distance learning during the COVID 2019 lockdown: new challenges and approaches Paryzhak S.Ya.	300
International academic mobility of postgraduates during the war Partyko N.V.	303
Economic characteristics of agribusiness development in Ukraine Pashkuda T.V.	305
Особливості підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 033 Філософія в університеті Ушинського: минуле та сучасність Петінова О.Б.	307
Business game as a method of modeling situations in distance English learning Pidkolesna L.A., Korotka N.V.	310
Наукова складова освітньо-наукових програм галузі знань 02 «Культура та мистецтво», спеціальність: 024 «Хореографія» Плахотнюк О.А., Дем'янчук А.Л.	313

world. Therefore, the issue of managing the production of plant products of agro-enterprises is currently of crucial importance.

Therefore, the most optimal way for Ukraine to develop agriculture is the European one, which will lead to social and economic success for the entire population and the economy as a whole. Having received the status of a candidate country for membership in the European Union, we are already taking the first steps on this way. Military actions bring their own corrections, but clear actions of the government and effective management at the level of enterprises will help Ukraine to maintain its position on the world market of crop production.

References:

1. State Statistics Service of Ukraine : URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 033 ФІЛОСОФІЯ В УНІВЕРСИТЕТІ УШИНЬСЬКОГО: МИНУЛЕ ТА СУЧАСНІСТЬ

Петінова О.Б.

*доктор філософських наук,
професор кафедри філософії, соціології та менеджменту
соціокультурної діяльності, гарант ОНП «Філософія»
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна*

Університет Ушинського – один з найвідоміших педагогічних ЗВО в Україні та у світі, він є справжнім флагманом освіти нашого регіону. Місія університету полягає у формуванні творчої національно-свідомої особистості майбутнього компетентного фахівця, педагога, менеджера, здатного на високому рівні організувати та здійснювати професійну діяльність, а також вирішувати практичні завдання впродовж життя для прогресивного, культурного, гуманістичного, інноваційного, інформаційного і соціально-економічного розвитку українського суспільства [1].

Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності була створена в 1992 році. Спочатку вона називалась

«Кафедра філософії та соціології». Її очолив відомий український філософ, академік Української академії політичних наук та Інженерної академії України, доктор філософських наук, професор Анатолій Кавалеров. Більше 20 років кафедра працювала над розробкою як загальнофілософської, так і спеціально наукової, методологічної проблематики; опубліковано низку монографій з актуальних напрямків соціальної філософії, підручників, навчально-методичних посібників. У 1993 р. була заснована перша на Півдні України спеціалізована вчена рада по захисту докторських та кандидатських дисертацій з філософії, яка з моменту відкриття об'єднала та залучила до участі у своїй роботі провідних спеціалістів-філософів, учених зі світовим ім'ям. Членами ради у різні роки були відомі науковці Маргарита Дмитрієва, Ірина Єршова-Бабенко, Микола Конах, Аркадій Місуно, Ірина Мисик, Володимир Плавич, Олексій Халапсіс, Микола Цибра, Ангеліна Чунаєва та інші. В раді захистилося більше 80 наукових спеціалістів, викладачів суспільних дисциплін, керівників різних освітніх та державних структур.

У процесі свого розвитку, маючи значний науковий потенціал, кафедра, займаючись масштабними соціологічними дослідженнями, була перейменована у кафедру філософії та соціології, а з травня 2013 року – в кафедру філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, яку очолив доктор філософських наук, професор Євген Борінштейн, що успішно продовжує традиції свого вчителя.

Аспірантура при кафедрі була заснована ще у 1992 році, ідеологією якої стала теза: повинні навчатися молоді люди, що є патріотами української держави, хочуть сказати своє слово у науці, мають науковий потенціал та висловлюють цінності гуманізму, мультикультуралізму та толерантності. Саме тому значна кількість людей, що навчалися в аспірантурі, у сьогоденні працюють в різних ЗВО України та практично в усіх навчальних закладах Одеси. Вченими кафедри відкрита лабораторія, яка вивчає «Інновації соціокультурних досліджень». В рамках наукової лабораторії досліджуються проблеми розвитку творчої особистості в соціальному та науковому пізнанні, особливостей соціокультурних трансформацій сучасного українського суспільства, програмування соціокультурологічного дослідження, моделювання економічної людини, аксіологічні засади дослідження національної ментальності, проблеми розвитку громадянського суспільства, соціально-філософські засади дослідження мовної особистості, тощо.

Згідно з Наказом МОН України від 06.11.2015 року № 1151 та таблицею відповідності Переліку наукових спеціальностей та Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка

здобувачів вищої освіти введено спеціальність 033 Філософія, за якою і продовжила аспірантура підготовку науково-педагогічних кадрів. У 2016 році створено відповідну проектну групу, що розробила першу редакцію ОНП. До складу укладачів ввійшли провідні співробітники кафедри. Перший набір здійснено у 2016 році. У 2019 році ОНП перероблена і вдосконалена згідно з новими вимогами МОН і отриманим досвідом роботи з аспірантами та введена в дію. У 2022 р. ОНП отримала умовну акредитацію у зв'язку з війною.

ОНП передбачена для підготовки здобувачів вищої освіти – доктора філософії зі спеціальності 033 Філософія. Головною метою ОНП «Філософія» є підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі гуманітарних наук (філософії), формування у них рис компетентних спеціалістів, що відрізняються творчим професійним мисленням, гуманістичними рисами та здатні на високому професійному рівні організовувати та здійснювати дослідницько– інноваційну, науково-педагогічну діяльність в умовах формальної (усіх освітніх рівнів), неформальної та інформальної освіти, вирішувати практичні проблеми та розв'язувати складні спеціалізовані задачі впродовж життя в різних сферах буття для прогресивного, культурного, гуманістичного, інноваційного, інформаційного та соціально-економічного розвитку українського суспільства в умовах полікультурних реалій, процесів глобалізації та на основі міжкультурного діалогу. Програма відповідає тематиці наукових шкіл кафедри «Інноваційність в методології та технології наукового і соціального пізнання» та «Особливості соціокультурної трансформації сучасного суспільства», спрямована на освітянську стратегію розвитку творчої особистості, яка створює принципово нові продукти в результаті своєї діяльності, спрямовані на самореалізацію в теренах різноаспектних відносин «людина – світ». Акцент на системно-концептуальному розумінні творчої особистості та її різновекторних проявах у філософському дискурсі.

Стратегія ЗВО з метою реалізації місії та цілей визначає за пріоритет всебічно сприяти створенню умов для організації та проведення фундаментальних і прикладних досліджень в університеті в різних галузях знань, які б дозволили у подальшому впроваджувати інноваційні, прогресивні технології в освітніх та інших сферах людської діяльності. Крім того, серед основних програмних напрямів організаційно-виховної та громадської діяльності визначено розвиток духовності та зміцнення моральних цінностей, що корелюється з цілями ОП.

Література:

1. Місія та стратегічна мета розвитку Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені

К. Д. Ушинського» URL: <https://www.pdpu.edu.ua/holovna/misiia-ta-stratehichna-meta>

2. Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності. Офіційна сторінка URL: <https://www.pdpu.edu.ua/spisok-kafedr/kafedra-filosofiji-sotsiologiji-ta-menedzhmentu-sotsiokulturnoji-diyalnosti>

BUSINESS GAME AS A METHOD OF MODELING SITUATIONS IN DISTANCE ENGLISH LEARNING

Pidkolesna L.A.

*Senior Lecturer at the Department of Modern European Languages
State University of Trade and Economics*

Korotka N.V.

*Associate Professor at the Department of Languages Disciplines
State University of Infrastructure and Technologies
Kyiv, Ukraine*

A business game is a method of modeling situations that imitate professional activity by playing according to the specified rules. The specificity of the business game in relation to the educational and developmental tasks of the lessons determines its special place in the system of active teaching methods.

Business games consist of three stages:

- the participants of the game are presented with a task that they need to understand. The teacher describes the nature of the task, the role, especially if role cards are handed out, and any restrictions or rules. To take on the task, students need background information, access to which is very important so that all participants have a minimum of general knowledge. The advantage of a business game is that the teacher can use different types of listening and reading exercises to convey the information needed by the participants. If a student needs listening skills, the necessary information can be conveyed through listening and note-taking activities, such as audio or video recording of a lecture, conversation, or phone call. If the student needs to improve special reading skills, the developed information can be used in quick reading exercises, reading exercises for details, etc. Game participants can gather information from tables, maps, or graphs and report what they have discovered. Therefore, the exercises can be designed for the specific needs of

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**ТРЕТІЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ В УКРАЇНІ:
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ
ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ
У СУЧАСНИХ УМОВАХ ВІЙНИ**

27 червня – 7 серпня 2022 року

Підписано до друку 10.08.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 29,99. Тираж 100. Замовлення № 0922-126.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.